

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

DKK-2.421.22.2020.RW

Warszawa, 8 czerwca 2020 r.

DECYZJA nr DKK- 112 /2020

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 369 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, wszczętego na wniosek P4 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejściu przez P4 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kontroli nad Virgin Mobile Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 30 kwietnia 2020 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejściu przez P4 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (zwaną dalej „P4” lub „Zgłaszający”) kontroli nad Virgin Mobile Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (zwaną dalej „VMP”), tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 369 ze zm. - zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji”).

W związku z faktem, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji - przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji*,
 - łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*,
 - przejście przez przedsiębiorcę bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad innym przedsiębiorcą jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*,
- 2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 *ustawy o ochronie konkurencji*, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawcę pismem z 12 maja 2020 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

P4 (aktywny uczestnik koncentracji) - jest operatorem sieci mobilnej koncentrującym swoją działalność na świadczeniu usług telekomunikacji mobilnej w Polsce oraz szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu. Ponadto P4 świadczy także usługi telefonii stacjonarnej w modelu FVNO (Fixed Virtual Network Operator) oraz, w ograniczonym zakresie, dostępu do płatnej telewizji (usługa Play Now – łącząca funkcje telewizji tradycyjnej i wideo na życzenie).

Zgłaszający należy do grupy Play, na czele której stoi Play Communications S.A. - spółka holdingowa, której akcje są dopuszczone do obrotu na Giełdzie Papierów

Wartościowych w Warszawie. Play Communications S.A. nie jest kontrolowana (samodzielnie lub łącznie) przez żaden podmiot. Na dzień zgłoszenia spółka posiada 2 głównych (większościowych) akcjonariuszy:

- Kenbourne Invest II S.a.r.l.– 20,12 % głosów na WZA,
- Tollerton Investments Limited – 20,12 % głosów na WZA,

pozostali akcjonariusze posiadają łącznie uprawnienia do 59,75 % głosów na WZA.

Następujące spółki należące do grupy Play (oprócz P4) mają siedzibę i generują obroty w Polsce:

- 1) **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – spółka holdingowa,
- 2) **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – zarządzanie portfelem znaków towarowych grupy Play,
- 3) **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – stacjonarne usługi telekomunikacyjne, dzierżawa włókien światłowodowych oraz usługi *data center*,
- 4) **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – usługi *data center*,
- 5) **[tajemnica przedsiębiorstwa]** – spółka holdingowa.

Poza tym grupa Play posiada jedną spółkę zależną zarejestrowaną w Luksemburgu.

W 2019 r. obrót grupy Play wyniósł **[tajemnica przedsiębiorstwa]** i został w całości osiągnięty w Polsce.

VMP (pasywny uczestnik koncentracji) – jest operatorem wirtualnej sieci mobilnej (ang. *mobile virtual network operator*). Działalność VMP koncentruje się na świadczeniu usług telekomunikacji mobilnej oraz szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu, w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną należącą do P4.

VMP jest kontrolowana przez Dirlango Trading & Investment Limited z siedzibą w Nikozji, Cypr, która posiada **[tajemnica przedsiębiorstwa]** udziałów kapitale zakładowym VMP, oraz VMCEE B.V. z siedzibą w Amsterdamie, Holandia, która posiada **[tajemnica przedsiębiorstwa]** udziałów w kapitale zakładowych VMP. VMP nie posiada podmiotów zależnych.

W 2019 r. obrót VMP wyniósł **[tajemnica przedsiębiorstwa]** i został w całości osiągnięty w Polsce.

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*, polega na przejęciu przez P4 wyłącznej kontroli nad VMP poprzez nabycie 100 % udziałów tej spółki.

Jak wskazuje Zgłaszający, celem transakcji jest *[tajemnica przedsiębiorstwa]*.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji*, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2014 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 367), organ antymonopolowy stwierdził, że:

- a) ***rynkem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest krajowy rynek detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej***, bowiem działalność uczestników koncentracji pokrywa się na tym rynku, a ich łączny udział w nim przekracza próg 20%. Poniżej przedstawiono szczegółowe uzasadnienie określenia rynku właściwego w aspekcie produktowym oraz geograficznym, a także jego charakterystykę.

Grupa Play poprzez swoją główną operacyjną spółkę zależną – P4, koncentruje się na świadczeniu usług telekomunikacji mobilnej w Polsce. P4 stopniowo rozwija swoją ofertę, rozszerzając portfel usług o usługi telefonii stacjonarnej oraz usługi telewizyjne (tj. Usługa Play Now, która łączy funkcje telewizji tradycyjnej i wideo na życzenie).

VMP prowadzi działalność jako operator wirtualnej sieci mobilnej (ang. *mobile virtual network operator*). Działalność VMP koncentruje się na świadczeniu usług telekomunikacji mobilnej na bazie infrastruktury telekomunikacyjnej należącej do P4 oraz świadczeniu szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu. Jednocześnie, jak wskazuje Zgłaszający, VMP nie działa na rynku sprzedaży telefonów komórkowych oferowanych niezależnie od pakietów mobilnych (telefon komórkowy stanowi wyłącznie produkt oferowany łącznie z usługą detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej).

Mając na względzie powyższe oraz definicję rynku właściwego, w rozpatrywanym przypadku zasadnym jest określenie rynku właściwego produktowo jako krajowego rynku detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej.

1. Uzasadnienie określenia rynku, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym w aspekcie produktowym i geograficznym.

1.1. Uzasadnienie rynku w aspekcie produktowym

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Prezesa Urzędu¹ usługi telefonii stacjonarnej i mobilnej stanowią odrębne rynki produktowe.

Zgodnie z art. 2 pkt 48 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. *Prawo telekomunikacyjne* (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2460 ze zm., dalej zwanej „*Prawem telekomunikacyjnym*”), usługa telekomunikacyjna, to usługa polegająca głównie na przekazywaniu sygnałów w sieci telekomunikacyjnej. Publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna to, zgodnie z treścią art. 2 pkt 31 *Prawa telekomunikacyjnego*, usługa telekomunikacyjna dostępna dla ogółu użytkowników. Usługa ta może być świadczona w sieciach stacjonarnych² lub ruchomych³.

Świadczenie usług w stacjonarnej i ruchomej publicznej sieci telefonicznej odbywa się przy wykorzystaniu różnej infrastruktury sieciowej oraz przy zastosowaniu innych urządzeń odbiorczych. Dostęp do usług telefonii stacjonarnej jest praktycznie możliwy tylko w jednym konkretnym miejscu, np. w domu użytkownika (tj. uzależniony jest od przebywania w danym

¹ Przykładowo decyzja Prezesa Urzędu nr DKK-126/11 z 24 października 2011 r.

² Zgodnie z art. 2 pkt 38 *Prawa telekomunikacyjnego* stacjonarna publiczna sieć telekomunikacyjna to publiczna sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację.

³ Zgodnie z art. 2 pkt 33 *Prawa telekomunikacyjnego* ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna to publiczna sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

miejscu). Z usług telefonii mobilnej można natomiast korzystać w dowolnym miejscu praktycznie na terenie całego kraju, a także poza jego granicami (w ramach *roamingu* międzynarodowego). Wskazać zatem należy, iż z punktu widzenia konsumentów usługi stacjonarne nie są zamiennikami dla usług mobilnych.

Podmiotami oferującymi usługi na rynku usług telefonii mobilnej są operatorzy sieci komórkowych zarówno infrastrukturalni, jak i operatorzy wirtualnej sieci mobilnej, w których ofercie znajdują się pakiety obejmujące m.in. usługi głosowe, wiadomości SMS, wiadomości MMS, usługi transmisji danych. Usługi te oferowane są łącznie, stąd zasadne jest określenie tego rynku jako rynku usług telefonii mobilnej (usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej).

1.2. Uzasadnienie rynku w aspekcie geograficznym

Granice geograficzne rynku usług telefonii mobilnej obejmują terytorium Polski, co wynika z uregulowań prawnych dotyczących prowadzenia działalności w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych w Polsce oraz zasięgu sieci operatorów telefonii ruchomej. Należy podkreślić, iż z jednej strony na podmiotach zamierzających prowadzić działalność telekomunikacyjną spoczywa obowiązek uzyskania szeregu zezwoleń, które uprawniają do podjęcia i prowadzenia działalności wyłącznie na terytorium Polski. W świetle ustawy *Prawo telekomunikacyjne* działalność telekomunikacyjna stanowi regulowaną działalność gospodarczą. Oznacza to, że jej wykonywanie wymaga spełnienia szczególnych warunków określonych przepisami prawa. Podstawą rozpoczęcia działalności jest uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej „Prezes UKE”). Przesądza to o konieczności określenia rynku w aspekcie geograficznym jako nie wykraczającego poza granice Polski. Z drugiej natomiast strony zasięg działalności prowadzonej przez podmioty świadczące tę usługę obejmuje praktycznie cały kraj, a oferta nie jest uzależniona od regionu, w którym zlokalizowany jest odbiorca (nabywca) tej usługi. Uzasadnia to zatem brak konieczności zawężania rynku w aspekcie geograficznym np. do poszczególnych rynków lokalnych⁴.

⁴ Zob. także decyzje Prezesa Urzędu: DKK-93/2010 r. z 8 września 2010 r., DKK-94/2010 r. z 8 września 2010 r., DKK-126/2011 z 24 października 2011 r.

2. Charakterystyka rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Zgodnie z danymi Urzędu Komunikacji Elektronicznej zawartymi w Raporcie o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2018 roku ⁵ (dalej „Raport UKE”), według stanu na 31 grudnia 2018 r. na polskim rynku telefonii mobilnej działalność prowadziło 85 operatorów, w tym 5 posiadających własną infrastrukturę (operatorów MNO, tj. Orange Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej „Orange”, Polkomtel sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, dalej „Polkomtel”, Aero 2 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, dalej „Aero2”, T-Mobile Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, dalej „T-Mobile” i P4 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, dalej „P4”) oraz 80 operatorów korzystających z sieci operatorów MNO (operatorów MVNO - operatorów sieci wirtualnych), do których należy m.in. VMP.

Jak wynika z Raportu UKE, w ciągu ostatnich kilku lat następował systematyczny spadek liczby użytkowników telefonii ruchomej. Na koniec 2018 r. odnotowano łącznie 51,6 mln aktywnych kart SIM. Oznacza to spadek o 3% w porównaniu do roku 2017 r., przy czym ok. 96% tych abonentów obsługiwanych było przez 4 operatorów, tj. Orange, P4, T-Mobile i Polkomtel. Z kolei łączny przychód operatorów telefonii mobilnej w 2018 r. wyniósł ok. 13,8 mld zł i w blisko 96,8% wygenerowany został przez ww. operatorów.

Jak wynika z danych zawartych w zgłoszeniu, szacunkowe udziały rynkowe uczestników koncentracji oraz ich konkurentów w krajowym rynku detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej w 2019 r., przedstawiały się następująco:

⁵ Na dzień wydania decyzji Prezesa UOKiK brak Raportu o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2019 roku

Tabela nr 1 – Szacunkowe udziały rynkowe uczestników koncentracji oraz ich konkurentów w krajowym rynku detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej w 2019 r.

Operator	Szacunkowy udział w rynku w 2019 r. ⁶ (w %) <i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>
P4	[20-30]
VMP	[0-5]
Orange	[20-30]
Polkomtel	[20-30]
T-Mobile	[15-20]
Pozostali	[0-5]

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji (WID)

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, iż łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku usług telefonii mobilnej w 2019 r. kształtował się na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [20-30]% i wynikał głównie z udziału, jakim dysponowała grupa Play. Udział VMP był marginalny i nie przekroczył *[tajemnica przedsiębiorstwa]* [0-5]%.

Z kolei udziały trzech największych konkurentów uczestników koncentracji, tj. Orange, Polkomtel i T-Mobile, kształtowały się w 2019 r. w granicach od *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [15-20] % do ok. [20-30]%. Należy zatem stwierdzić, iż rynek ten podzielony jest między czterech przedsiębiorców, a pozycja rynkowa pozostałych podmiotów jest marginalna.

3. Pozostałe rynki wspólne dla uczestników koncentracji

Jak zostało wskazane powyżej działalność uczestników koncentracji pokrywa się również na rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu.

⁶ Pod względem nominalnej liczby użytkowników.

3.1. Uzasadnienie określenia rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu w aspekcie produktowym

Użytkownicy Internetu w Polsce mogą korzystać z szerokopasmowego dostępu do Internetu wykorzystując technologie (i) stacjonarnego dostępu do Internetu lub (ii) bezprzewodowego dostępu do Internetu poprzez sieci ruchome (Internet mobilny). Technologie te różnicuje możliwość korzystania z Internetu w zależności od sposobu podłączenia urządzenia końcowego do sieci. Dostęp do Internetu stacjonarnego jest w praktyce możliwy tylko w jednym konkretnym miejscu, np. w domu użytkownika, podczas gdy Internet mobilny jest dostępny niemal na terenie całego kraju (zasięg sieci).

Kryterium różnicującym te technologie i mającym wpływ na odmienne postrzeganie obu produktów przez konsumentów jest także miesięczny limit transferu danych (pobierania danych) stosowany przez operatorów Internetu mobilnego (operatorzy Internetu stacjonarnego nie stosują takiego ograniczenia). W przypadku przekroczenia tego limitu zazwyczaj następuje ograniczenie szybkości transmisji danych, które uniemożliwia komfortowe korzystanie z Internetu. Kolejnym argumentem przemawiającym za brakiem substytucyjności pomiędzy stacjonarnym a mobilnym dostępem do Internetu jest gorsza jakość oraz prędkość łącza mobilnego w stosunku do łącza stacjonarnego, wynikająca ze znacznej wrażliwości technologii mobilnej (w porównaniu do stacjonarnej) na określone czynniki zewnętrzne, takie jak: warunki atmosferyczne, ukształtowanie terenu/rodzaj zabudowy, liczba użytkowników w zasięgu tej samej stacji nadawczo odbiorczej, ilość danych wysyłana/odbierana przez użytkownika, odległość pomiędzy terminalem użytkownika a zespołem nadawczo-odbiorczym, mobilność użytkowników.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie organu antymonopolowego, należy uznać, że usługi stacjonarnego dostępu do Internetu i mobilnego dostępu do Internetu nie stanowią względem siebie substytutów i należą do oddzielnych rynków właściwych w aspekcie produktowym, co zgodne jest z dotychczasowym orzecznictwem organu antymonopolowego.⁷

⁷ Zobacz decyzje Prezesa Urzędu nr.: DKK-101/11 z 5 września 2011 r., nr DKK-126/11 z 24 października 2011 r., DKK-32/2012 z 13 kwietnia 2012 r., nr DKK-76/2018 z 11 maja 2018 r.

3.2. Uzasadnienie określenia rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu w aspekcie geograficznym

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Prezesa Urzędu⁸ granice geograficzne rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu obejmują terytorium Polski. Zasięg działalności prowadzonej przez głównych dostawców tej usługi obejmuje bowiem praktycznie cały kraj, a oferta nie jest uzależniona od regionu, w którym zlokalizowany jest odbiorca tej usługi (dostawcy stosują jednolitą politykę cenową oraz strategię handlową i marketingową w skali całego kraju). Ponieważ dostęp do tej usługi, co do zasady, jest taki sam na terytorium całego kraju, jej odbiorcy (nabywcy) mają możliwość skorzystania z usług danego dostawcy na tych samych warunkach w dowolnym miejscu na terenie Polski. Takie zakreślenie tego rynku wynika także z uregulowań prawnych dotyczących prowadzenia działalności w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych w Polsce oraz zasięgu sieci operatorów telefonii ruchomej. Wykonywanie takiej działalności w Polsce wymaga spełnienia szczególnych warunków określonych przepisami prawa, w tym uzyskania szeregu zezwoleń, które uprawniają do podjęcia i prowadzenia działalności wyłącznie na terytorium Polski. Podstawą rozpoczęcia działalności jest uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, prowadzonego przez Prezesa UKE. Przesądza to o konieczności określenia rynku w aspekcie geograficznym jako nie wykraczającego poza granice Polski.⁹

3.3. Charakterystyka rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu

Jak wynika z danych zawartych w zgłoszeniu, szacunkowe udziały rynkowe uczestników koncentracji oraz ich konkurentów w krajowym rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu w 2019 r., przedstawiały się następująco:

⁸ Decyzja Prezesa Urzędu z dnia 24 października 2011 r. nr DKK 126/11; decyzja Prezesa Urzędu z dnia 8 grudnia 2008 r. Nr DKK 94/08.

⁹ Zob. decyzje Prezesa Urzędu nr: DKK94/08 z 5 grudnia 2008 r., DKK-93/10 z 8 września 2010 r., DOK-8/11 z 23 listopada 2011 r., DKK-76/2018 z 11 maja 2018 r.

Tabela nr 2 – Szacunkowe udziały rynkowe uczestników koncentracji oraz ich konkurentów w krajowym rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu w 2019 r.

Operator	Szacunkowy udział w rynku w 2019 r. (w %) ¹⁰ <i>[tajemnica przedsiębiorstwa]</i>
P4	[10-15]
VMP	[0-5]
Orange	[30-40]
Polkomtel	[15-20]
T-Mobile	[15-20]
Pozostali	[15-20]

Źródło: Zgłoszenie zamiaru koncentracji (WID)

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, iż łączny udział uczestników koncentracji w krajowym rynku usług szerokopasmowego mobilnego dostępu do Internetu w 2019 r., kształtował się na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [10-15]% i wynikał głównie z udziału, jakim dysponowała grupa Play. Udział VMP był marginalny i kształtował się na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [0-5]%.

Udział głównego konkurenta uczestników koncentracji w tym rynku, tj. Orange, kształtował się na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [30-40]%. Polkomtel i T-Mobile osiągnęły w 2019 r. udziały w rynku na poziomie *[tajemnica przedsiębiorstwa]* ok. [30-40] %. Wskazać zatem należy, iż rynek ten podzielony jest pomiędzy cztery podmioty, a pozycja rynkowa pozostałych podmiotów jest marginalna.

b) koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Pomiędzy uczestnikami koncentracji występują powiązania wertykalne na **krajowym rynku usług hurtowego dostępu i rozpoczynania połączeń w sieci mobilnej**. Powiązania pionowe wynikają z faktu, że VMP świadczy usługi telekomunikacji mobilnej w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną należącą do P4.

¹⁰ Pod względem nominalnej liczby użytkowników korzystających z modemów.

Charakterystyka rynku usług hurtowego dostępu i rozpoczynania połączeń w sieci mobilnej

Mając na uwadze, że usługi telekomunikacji mobilnej mogą być świadczone przez operatorów w oparciu o własną sieć lub sieć innych operatorów, wskazać należy, iż stronę podaźową (tj. stronę dostawców oferujących swoje usługi innym podmiotom obecnym po stronie popytowej tego rynku) stanowią operatorzy posiadający własną infrastrukturę tworzącą ruchomą sieć telekomunikacyjną o zasięgu krajowym lub działający dodatkowo w oparciu o *roaming* krajowy i mający zarezerwowane częstotliwości radiowe (tzw. operatorzy MNO). Natomiast stronę popytową tego rynku stanowią operatorzy prowadzący działalność w oparciu o współpracę z operatorami MNO, tj. tzw. operatorzy MVNO (operatorzy wirtualni nie posiadający własnej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności nie posiadający infrastruktury dostępowej oraz rezerwacji częstotliwości radiowych) oraz operatorzy MNO korzystający z usługi *roamingu* krajowego (tj. operatorzy MNO posiadający infrastrukturę dostępową o zasięgu czasowo lub trwale nie pokrywającym obszaru całego kraju, a jedynie niektóre obszary, tzw. wyspowa sieć dostępowa), którzy w celu świadczenia usług w skali krajowej muszą korzystać z sieci innego operatora MNO, uzupełniając w ten sposób zasięg własnej sieci.

Na obecnym etapie rozwoju telefonii mobilnej w Polsce standardem jest oferowanie odbiorcom końcowym kompleksowej oferty obejmującej pakiet usług, w tym między innymi połączenia głosowe i wiadomości tekstowe, jak również usługę mobilnego dostępu do Internetu. Dlatego też operatorzy wirtualni sieci mobilnych (MVNO) oraz operatorzy MNO nie mający pokrycia na terytorium całego kraju nabywają hurtowo pakiet usług związanych z dostępem do sieci mobilnej, który pozwala oferować klientom końcowym usługę kompleksową. P4, w ramach współpracy z obsługiwanyimi przez siebie operatorami MVNO, świadczy na ich rzecz hurtowo szereg usług (nabywanych zwykle na podstawie jednej umowy), które umożliwiają MVNO oferowanie klientom końcowym kompleksowej oferty. W szczególności są to: usługi połączeń głosowych, wysyłania wiadomości tekstowych oraz transmisji danych, usługi o podwyższonej opłacie, usługi dodane, usługi *roamingu* międzynarodowego, obsługa określonych służb i organów państwa, usługi hostingowe na własnej platformie bilingowej, obsługa klienta. Finalnie to operator MVNO decyduje, które usługi i w jakim zakresie chce zaoferować swoim klientom końcowym w określonej taryfie.

Biorąc pod uwagę substytucyjność po stronie podaźowej w zakresie świadczenia każdej z usług (takich jak m.in. rozpoczynanie połączeń, rozpoczynanie połączeń powiązane z dostępem do publicznej ruchomej sieci telefonicznej danego przedsiębiorcy

telekomunikacyjnego, czas połączeń (*airtime*) wraz z dostępem do sieci, krajowy i międzynarodowy *roaming*, usługa *interconnect*), dostępnych w sieciach mobilnych przez poszczególnych operatorów infrastrukturalnych, w swoich wcześniejszych decyzjach Prezes Urzędu wskazywał, że nie jest zasadne traktowanie każdej z takich usług jako odrębnego rynku w aspekcie produktowym. Jednocześnie w związku z brakiem substytutów dla usług hurtowego dostępu do sieci mobilnej w ocenie organu antymonopolowego usługi te stanowią odrębny rynek produktowy.¹¹

Geograficzny zasięg przedmiotowego rynku właściwego, zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Prezesa Urzędu¹², obejmuje terytorium Polski z uwagi na fakt, że do świadczenia przez MNO usług wchodzących w zakres produktowy rynku właściwego na rzecz hurtowych odbiorców niezbędne jest posiadanie przez niego ruchomej publicznej sieci telefonicznej na obszarze kraju. Zasięg geograficzny rynku wynika również z umów zawieranych między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi na hurtowym rynku dostępu i rozpoczynania połączeń w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych, w których zarówno pod pojęciem „sieci operatora dostawcy”, jak i „sieci operatora nabywcy” należy rozumieć publiczną ruchomą sieć telekomunikacyjną eksploatowaną przez tych operatorów na obszarze Polski w określonym standardzie.

P4, będąc operatorem MNO i posiadając własną infrastrukturę tworzącą publiczną ruchomą sieć telefoniczną o zasięgu krajowym, świadczy usługi dostępu hurtowego do tej sieci na rzecz innych podmiotów telekomunikacyjnych (głównie MVNO), umożliwiając im świadczenie usług telefonii ruchomej użytkownikom końcowym, jest jednym z operatorów tworzących stronę podażową tego rynku. VMP jako operator MVNO jest nabywcą takich usług. W tym zakresie istnieją zatem powiązania wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji. Jak wynika z informacji zawartych w zgłoszeniu, udział grupy Play w krajowym rynku hurtowego dostępu do sieci mobilnej, po stronie podażowej, wyniósł w 2019 r. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [20-30]%¹³. Natomiast udział VMP w zakupie tych usług w 2019 r. szacowany był na **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [5-10]%.

Pomimo istnienia pomiędzy uczestnikami koncentracji powiązań wertykalnych, brak jest rynków właściwych, na które zgłaszana koncentracja wpływa w układzie wertykalnym,

¹¹ Decyzje Prezesa Urzędu nr: DKK-126/11 z 24 października 2011 r., DOK – 6/2009 z 13 listopada 2009 r.

¹² Decyzje Prezesa Urzędu nr: DKK-76/2018 z 11 maja 2018 r., DOK – 6/2009 z 13 listopada 2009 r.

¹³ Pod względem wartości uzyskanych przychodów netto.

gdyż ani grupa Play ani VMP nie prowadzą działalności na jakichkolwiek rynkach powiązanych wertykalnie, w których ich udział przekracza próg 30%.

c) koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, gdyż żaden z uczestników koncentracji nie dysponuje udziałem w jakimkolwiek rynku właściwym obejmującym terytorium Polski lub jego część, przekraczającym próg 40%.

**Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy
zważył, co następuje:**

Stosownie do treści art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji* Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię dominacji i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się

to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji będące wynikiem planowanej koncentracji będzie skutkowało wydaniem zakazu jej dokonania, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację organ antymonopolowy stwierdził, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, jest krajowy rynek detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej. Łączny udział uczestników koncentracji w tym rynku wynosił w 2019 r. **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [20-30]%. Powyższy udział rynkowy jest zatem niższy od progu procentowego, z którym *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Wielkość ta wynika głównie z dotychczasowego udziału grupy Play w krajowym rynku detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej, wynoszącego **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [20-30]%. Natomiast szacunkowy udział VMP w tym rynku jest marginalny i wyniósł w 2019 r. jedynie **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [0-5]% co oznacza, że w wyniku dokonania koncentracji, wzmocnienie pozycji grupy Play w tym rynku będzie nieznaczne – na poziomie **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok. [0-5] punktu procentowego.

Ponadto podkreślić należy, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na krajowym rynku detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej z liczną i silną konkurencją. Największymi konkurentami uczestników koncentracji na tym rynku są: Orange, Polkomtel i T-Mobile, których udziały w 2019 r. wyniosły odpowiednio **[tajemnica przedsiębiorstwa]** ok.: [20-30]%, [20-30]% oraz [15-20]%.

Reasumując stwierdzić należy, iż planowana koncentracja nie będzie zatem miała istotnego wpływu na rynek detalicznego świadczenia usług telekomunikacji mobilnej. Wynika to w szczególności z faktu, że koncentracja nie doprowadzi do odczuwalnego zwiększenia

udziału w tym rynku grupy Play. Niewielki przyrost udziałów rynkowych osiągnięty w wyniku transakcji nie prowadzi zwykle do zmian dla konkurencji na rynku właściwym.¹⁴

Rozpatrywana koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek zarówno w układzie wertykalnym, jak i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Rozpatrywana koncentracja spełnia zatem przesłanki określone w art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji*, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 369 ze zm.) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1360 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 1043), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

¹⁴ Por. Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie M. 5086 – *BAT / Skandinavisk Tobakskompagni*, par. 24, decyzja Prezesa Urzędu nr 216/2015 z 22 grudnia 2015 r.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*
DYREKTOR
Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymuje:

P4 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

